

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

_____ проф. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
з основ фізичної реабілітації
для вступу на ОС бакалавра
за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Зміст програми	4
Критерії оцінювання відповідей абітурієнтів на фаховому випробуванні для вступу на навчання зі спеціальності «фізична терапія, ерготерапія»	7
Екзаменаційні питання з основ фізичної реабілітації	9
Література.....	12

ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з основ фізичної реабілітації на ОС бакалавра є перевірка рівня знань і вмінь абітурієнтів. Завданням вступного випробування з основ фізичної реабілітації є перевірка якості засвоєння абітурієнтами положень, які відображають механізми впливу на фізіологічні процеси в організмі людини засобів основ фізичної реабілітації, методичних принципів фізичної реабілітації, а також умінь застосовувати теоретичні та методичні положення з фізичної реабілітації у практичній діяльності реабілітолога.

Дана програма призначена для цілеспрямованої підготовки абітурієнтів до вступного випробування з фізичної реабілітації.

Зміст програми для вступних випробувань відповідає вимогам державної атестації фахівців за ОС «бакалавр».

Абітурієнт повинен:

- володіти глибокими конкретними знаннями з найбільш важливих закономірностей основами фізичної реабілітації;
- знати засоби фізичної реабілітації, знати особливості впливу цих засобів на функціональний стан людини;
- вміти пов'язувати теоретичну підготовку з практикою фізичної реабілітації.

Зміст відповідей на теоретичні питання повинен бути послідовним, логічним, обґрунтованим, з розкриттям фізіологічного механізму дії засобів фізичної реабілітації на організм. Дотримання таких вимог свідчить про те, що абітурієнт самостійно розкриває конкретний зміст питання білету.

Білету рівноцінні за складністю питань та об'ємом інформації.

ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Визначення поняття «реабілітація». Історія виникнення реабілітації.

Мета реабілітації – адаптація до праці на попередньому робочому місці (реадаптація). Завдання реабілітації – функціональне відновлення, пристосування до повсякденного життя і праці, залучення до трудового процесу, диспансерний огляд за реабілітованими.

Види реабілітації. Завдання медичної реабілітації.

Періоди медичної реабілітації. Лікарняний (стаціонарний) – I етап. Післялікарняний. Поліклінічний (або санаторний) – II етап. Диспансерний – III етап. Загальна схема системи медичної реабілітації. Фізична реабілітація, як складова медичної реабілітації. Засоби фізичної реабілітації. Принципи поєднання засобів фізичної реабілітації. Центри фізичної реабілітації в Україні.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ (ЛФК)

Визначення поняття «ЛФК». Історія виникнення ЛФК. Особливості ЛФК як лікувального засобу. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. Засоби ЛФК та їх характеристика. Форми застосування ЛФК. Методи застосування фізичних вправ в ЛФК. Періоди застосування лікувальної фізичної культури. Методики проведення занять з ЛФК. Рухові режими ЛФК. На стаціонарному етапі – суворий постільний, постільний, напівпостільний, вільний режими. На післялікарняному етапі - щадний, щадно-тренувальний, тренувальний режими Ефективність застосування ЛФК (експрес – контроль, поточний контроль, етапний контроль). Структура занять з ЛФК. Фізіологічна крива. Завдання ЛФК.

РОЗДІЛ 3. ОСНОВИ МЕХАНОТЕРАПІЇ

Визначення поняття «механотерапія». Завдання механотерапії. Типи механотерапевтичних апаратів. Апарати типу маятника (Крукенберга, Каро). Апарати блокового типу (Тіло). Апарати, що діють за принципом важеля (Цандера). Показання до механотерапії. Протипоказання до механотерапії. Застосування сучасних засобів механотерапії.

Застосування механотерапії у лікарняний період реабілітації.
Застосування механотерапії у після лікарняний період реабілітації.

Застосування механотерапії при захворюваннях опорно-рухового апарату.

РОЗДІЛ 4. ОСНОВИ ЛІКУВАЛЬНОГО МАСАЖУ

Визначення поняття «масаж». Види масажу. Механізми лікувальної дії масажу. Нервово-рефлекторний механізм. Гуморальний механізм. Механічна дія.

Вплив масажу на нервову систему; шкіру; м'язову систему; зв'язково-суглобовий апарат; на кровоносну й лімфатичну системи; на дихальну систему; на обмін речовин; на травну систему; на сечовидільну систему. Гігієнічні основи лікувального масажу. Протипоказання до застосування масажу. Форми лікувального масажу. Методи лікувального масажу. Прийоми масажу. Показання до застосування лікувального масажу. Протипоказання до застосування лікувального масажу.

РОЗДІЛ 5. ОСНОВИ ФІЗІОТЕРАПІЇ

Визначення поняття «фізіотерапія». Загальні завдання фізіотерапії. Механізм лікувальної дії фізичних чинників. Класифікація лікувальних фізичних чинників (електричні струми низької напруги, електричні струми високої напруги, електричні та магнітні поля, світлолікування, механічні коливання, штучне повітряне середовище, змінний атмосферний тиск; радіоактивні чинники; водолікувальні чинники; тепло лікувальні чинники). Характеристика лікувальних чинників. Показання до застосування фізіотерапії. Протипоказання до застосування фізіотерапії.

РОЗДІЛ 7. ОСНОВИ ПРАЦЕТЕРАПІЇ

Визначення поняття «працетерапія». Мета працетерапії. Завдання працетерапії. Засоби працетерапії. Види працетерапії. Показання до застосування працетерапії. Протипоказання до застосування праце терапії.

ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЄНТІВ НА ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ

У відповідності до Закону України «Про освіту» і Державної національної програми «Освіта» основним завданням вищої школи країни є забезпечення фундаментальної наукової, загальнокультурної, практичної підготовки фахівців, які визначатимуть темпи та рівень науково-технічного прогресу, сприятимуть утвердженню гуманістичних ідеалів, норм людського співжиття, формуванню інтелектуального потенціалу нації.

Нині важливого значення набуває якісна оцінка знань абітурієнтів, яка має відображати дійсний рівень підготовки абітурієнтів.

Атестаційною комісією встановлено такі критерії оцінки знань і умінь абітурієнтів з основ фізичної реабілітації на вступних випробуваннях:

90-100 балів виставляється тим абітурієнтам, які на основі принципу об'єктивності, у повній відповідності з програмою продемонстрували на екзамені бездоганні відповіді на всі поставлені питання. При цьому абітурієнт дає змістовні відповіді на додаткові і видозмінені питання. Така оцінка знань передбачає точність викладу матеріалу, високу культуру мовлення, вільне володіння термінами, вміння застосовувати знання принципів та законів на практиці. Абітурієнт повинен мати також загальний високий рівень грамотності, високу ерудицію і логічне мислення.

75-89 балів виставляється абітурієнту, який грамотно викладає програмний матеріал, не допускає істотних помилок у відповідях на питання, вільно оперує матеріалом з курсу фізичної реабілітації, обізнаний з науковою літературою. Різниця з оцінкою в 90-100 балів полягає у тому, що знання абітурієнта певною мірою звужені, немає достатньої самостійної

аргументації і доказів. Можливі й окремі несуттєві помилки, які у процесі бесіди абітурієнт самостійно виправляє. Культура мови повинна бути високою.

60-74 балів ставиться за недостатньо якісні знання всієї програми курсу фізичної реабілітації. Абітурієнт виявляє розуміння основних принципів застосування засобів фізичної реабілітації при різних нозологічних формах, проте проявляє мінімальну самостійність при викладенні матеріалу. Питання, на які дає відповіді, знає поверхнево, висновки робить невпевнено. Поверхнево ознайомлений з літературними джерелами з фізичної реабілітації, має обмежені знання фактичного матеріалу, допускає суттєві неточності, порушує послідовність у викладенні матеріалу. Культура мови є мінімально достатньою.

Менше 60 балів виставляється абітурієнту, який не засвоїв значної частини програмного матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на питання або не дає їх зовсім. Не може відповісти на додаткові запитання.

**ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ
З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ
З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ**

1. Поняття про ванну як засіб водолікування. Види ванн. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
2. Завдання реабілітації. Мета реабілітації.
3. Засоби фізичної реабілітації. Їх характеристика.
4. Визначення поняття «реабілітація». Історія виникнення реабілітації.
5. Класифікація штучних і природних лікувальних чинників фізіотерапії. Їх характеристика.
6. Періоди застосування лікувальної фізичної культури. Їх характеристика.
7. Рухові режими лікувальної фізичної культури. Їх характеристика.
8. Методичні прийоми дозування фізичних вправ.
9. Визначення поняття «механотерапія». Типи механотерапевтичних апаратів. Завдання механотерапії. Показання. Протипоказання.
10. Особливості застосування механотерапії при захворюваннях опорно-рухового апарату.
11. Ефективність застосування лікувальної фізичної культури.
12. Електричні струми низької напруги. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
13. Форми застосування лікувальної фізичної культури. Їх характеристика.
14. Електричні струми високої напруги. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
15. Структура і зміст заняття з лікувальної фізичної культури (ЛФК). Методи проведення занять з ЛФК.
16. Електричні та магнітні поля. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
17. Визначення поняття «гідрокінезотерапія». Показання і протипоказання до застосування гідрокінезотерапії.
18. Види, періоди та етапи реабілітації.
19. Світлолікування. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
20. Визначення поняття «працетерапія». Види працетерапії. Показання. Протипоказання.
21. Механічні коливання. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
22. Поняття «лікувальний масаж». Механізми лікувальної дії масажу.
23. Види масажу. Прийоми масажу. Показання. Протипоказання.
24. Вплив масажу на нервову систему.
25. Вплив масажу на кровоносну і лімфатичну системи.
26. Вплив масажу на дихальну систему.
27. Вплив масажу на м'язову систему та зв'язково - суглобовий апарат.

- 28.Форми і методи лікувального масажу.
- 29.Водолікувальні чинники. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
- 30.Критерії дозування фізичних навантажень у лікувальній фізичній культурі. Фізіологічна крива і моторна щільність занять.
- 31.Лікувальна ходьба. Характеристика. Показання. Протипоказання.
- 32.Поняття про душ як засіб водолікування. Види душів. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
- 33.Функціональні тести. Типи реакцій на фізичне навантаження.
- 34.Визначення поняття «тейпування». Види «тейпування». Механізм лікувальної дії.
- 35.Організація занять лікувальної фізичної культури. Обов'язки інструктора ЛФК.
- 36.Методичні принципи застосування засобів фізичної реабілітації. Їх обґрунтування.
- 37.Особливості складання реабілітаційних програм та планів конспектів з ЛФК.
- 38.Зміна положення тіла пацієнта у ліжку. Переміщення із ліжка на візок і навпаки.
- 39.Особливості пересування неповносправних осіб з використанням основних технічних засобів (ходунців, милиць, палиць).
- 40.Застосування радіоактивних чинників. Види. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
- 41.Особливості застосування фізичної реабілітації при захворюваннях травної системи.
- 42.Особливості застосування фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату.
- 43.Особливості застосування фізичної реабілітації при захворюваннях ендокринної системи.
- 44.Спортивно - прикладні вправи. Їх характеристика. Показання. Протипоказання
- 45.Підводний душ-масаж. Механічна дія. Показання. Протипоказання.
- 46.Класифікація і характеристика фізичних вправ. Клініко-фізіологічне обґрунтування та основні механізми лікувальної дії фізичних вправ.
- 47.Методичні прийоми дозування фізичних вправ. Види контролю.
- 48.Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях серцево-судинної системи.
- 49.Оснащення житлових об'єктів, реабілітаційних центрів та об'єктів загального користування відповідно до потреб неповносправних осіб.
- 50.Гімнастичні вправи. Їх характеристика. Показання. Протипоказання.
- 51.Періоди застосування лікувальної фізичної культури.
- 52.Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях дихальної системи.
- 53.Засоби лікувальної фізичної культури. Їх характеристика.
- 54.Визначення поняття «курорт». Види курортів. Їх характеристика.
- 55.Форми і методи лікувального масажу.

- 56. Дихальні вправи. Їх характеристика.
- 57. Поєднання засобів фізичної реабілітації.
- 58. Класифікація гімнастичних вправ. Їх характеристика.
- 59. Визначення поняття «бальнеотерапія». Види. Їх характеристика.
Показання. Протипоказання.
- 60. Маркування милиць, палиць і ходунців.

ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Марченко О.К. Основы физической реабилитации: учеб. для студентов вузов / О.К. Марченко. – К.: Олімпійська література, 2012. – 196 с.
2. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.: Олімп. літ-ра, 2006. – 196 с.
3. Медицинская реабилитация: Руководство для врачей / Под ред. В.А. Епифанова. – М.: Медпресс-информ, 2005. – 328 с.
4. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник / За заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
5. Мухін В. М. Фізична реабілітація: [Підручник] / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2000. – 424 с.
6. Попов С. Н. Физическая реабилитация: [Учебник для вузов] / С.Н. Попов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 605 с.
7. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації / Порада А.М., Солодовник Ю.В., Прокопчук Н.Є. – Київ., Медицина, 2008. – 246 с.
8. Физическая реабилитация. В 2 т. Т. 1: Учебник / [С.Н. Попов, О.В. Козырева, М.М. Малашенко и др.]; под ред. С.Н. Попова. – М.: Издательский центр «Академия», 2013. – 288 с.
9. Физическая реабилитация. В 2 т. Т. 2: Учебник / [С.Н. Попов, О.В. Козырева, М.М. Малашенко и др.]; под ред. С.Н. Попова. – М.: Издательский центр «Академия», 2013. – 304 с.
10. Физическая реабилитация: Учебник для студентов высших учебных заведений / Под общей ред. С.Н. Попова. – Ростов-н/Дону: Феникс, 2004. – 608 с.
11. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : [Учебник для вузов] / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич, В. М. Мухін. – Кіровоград, 2004. – 328 с.

Додаткова:

1. Дубровский В.И. Спортивная медицина: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд., доп. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. – 512 с.
2. Загальна фізіотерапія та курортологія / Федорів Я.М. і співавт., підручник. – К.: Здоров'я, 2005. – 327 с.
3. Епифанов В. А. Восстановительная медицина: учебник / В. А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2012. – 298 с.
4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.П. Юшковська. – Одесса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.

5. Лечебная физическая культура: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / С.Н.Попов, Н.М.Валеев, Т.С.Гарасева и др.; Под ред. С.Н. Попова. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 416 с.
6. Неттер Ф. Атлас анатомії людини /Френк Неттер; / за ред. проф. Ю.Б. Чайковського. – Львів: Наутілус, 2004. – 592 с.
7. Окамото Гері Основи фізичної реабілітації : [Навчальний посібник] / Окамото Гері. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2002. – 325 с.
8. Попов С. Н. Физическая реабилитация : [Учебник для вузов] / С. Н. Попов. Изд. 4-е. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 608 с.

Голова фахової атестаційної комісії

доц. Дмитренко С.М.

Зав. кафедри

проф. Фурман Ю.М.

Укладач

доц. Онищук В.Є.